

Ympäristövaliokunnalle

3.10.2022

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Viite: HE 76/2022 vp

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN LAUSUNTO

TAUSTA

Hallitusohjelmaan on kirjattu koko Suomelle tärkeä tavoite puhtaasta Itämerestä, jossa on elinvoimainen ja kestävästi hyödynnetty meriluonto. John Nurmisen Säätiö toteuttaa Itämeren suojelutoimia ja haluaa kiinnittää huomion viiteen asiaan, jotka ovat keskeisiä meriympäristön suojelun kannalta.

1. Ekologinen kompensatio (luku 11):

Luonnosvaiheessa luontoarvojen heikentämisen kompensatio oli poikkeusluvista pakollinen, mutta on nyt muutettu vapaaehtoiseksi. Vapaaehtoisuus heikentää toimen riittävyyttä luontoarvojen turvaamisessa.

Lisäksi kompensation tulisi aina olla luonteeltaan lisäistä, jolloin lakitekstissä §100 ”Korvaavuus voi olla joko heikennystä vastaavaa tai sen ylittävää” mainittu vastaavuus ei ole riittävä kompensation taso.

Kompensaation tulisi myös kohdistua samaan, heikennyksen kohteena olevaan luontotyyppiin, joten §103 hyvityksen kriteereissä mainittu vastaavaan luontotyyppiin kohdistuva hyvitys ei riittävästi täytä kompensations tarkoitusta monimuotoisuuden suojelussa.

2. Lakiesityksessä ei selkeästi kytketä uhanalaisten luontotyyppien huomioon ottamista (§65) käytännön lupamenettelyihin, jolloin maininta jää yleiselle tasolle.

3. §39: Luvan myöntämisen ja korvausvastuun kohtuullistamisen perusteena mainittu ”yleinen etu” on tulkittavissa aika löysästi. Parempi olisi jos, määritelmää tiukennettaisiin.

4. Laista puuttuu kokonaan selvilläolovelvollisuus: vrt. YSL §6: "Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus)." Tämä tulisi lisätä.

5. Laissa ei kielletä kaivosvarauksia tai malminetsintää muilla luonnonsuojelualueilla kuin Kansallispuistoissa ja luonnonpuistoissa. Kielto tulisi koskea kaikkia suojelualueita (kaivostoiminnalla on aina myös kauaskantoisia vesistövaikutuksia). Koska merenpohjan mineraalit kiinnostavat kaivosyhtiöitä enenevässä määrin, meriluonnon monimuotoisuuden ja suojelun edistämiseksi myös mereiset suojelualueet tulisi suojata kaivostoiminnalta.

Kunnioittavasti

John Nurmisen Säätiö sr

Annamari Arrakoski-Engardt
Toimitusjohtaja